

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Visontai Csongor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Visontai Csongor ügyvéd; fél címe 2) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) felpereseknek - a Horváth és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth Miklós ügyvéd; .) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, tisztességtelen szerződési feltételek megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. április 20. napján kelt 24.P.26.601/2008/21. sorszámu ítélete ellen, a II. rendű felperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság elsődlegesen állapítsa meg az alperessel kötött Egyszeri Díjas Euro Alap biztosítási szerződés általános szerződési feltételeinek 10/a. pontja tisztességtelenségét, valamint azt is, hogy jogaikat indokolatlanul és egyoldalúan szűkíti az eszközalapban lévő befektetési egységei elektronikusan történő átváltásának 16 óra 30 percig való korlátozása. Kérték a 16 óra 30 perces időkorlátot tartalmazó szerződési feltétel semmiségének megállapítását, valamint az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2010. évi CVIII. törvény 15. § (1) bekezdése alapján alperesnek arra kötelezését, hogy biztosítson a felperesek részére olyan rendelkezési határidőt a másnapi befektetési portfóliójuk meghatározására, hogy annak megválasztásakor a New York-i tőzsdék zárásának eredményeit megismerhessék, és ily módon a szükséges információk birtokában dönthessenek. Ezen időpontot magyar idő szerint 22 óra 30 percben határozták meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen az alperesnek 17.500 forint + ÁFA perköltséget. Az ítélet indokolása szerint az

elektronikus úton történő módosítás időkorláthoz kötése a felpereseknek csupán a szerződéskötés után, az interneten történő rendelkezési joguk gyakorlása során jutott tudomására, azonban az nem jelenti a kikötés általános szerződési feltételek körén kívüli esetét, ugyanis valamely szerződésben rögzített jogok gyakorlásának és kötelezettségek teljesítésének mikéntjét megszabó rendelkezés nem minősíthető csupán működési körbe eső kikötésnek. Ezért a bíróság álláspontja szerint az internetes módosítást tartalmazó tájékoztatásban szereplő 16 óra 30 perces kikötés általános szerződési feltételnek minősül.

Az I. rendű felperes az alperessel 2004. június 10-én kötött megállapodást. A szerződés megkötésekor hatályos Ptk. 209. § (1) bekezdése értelmében így őt a szerződés megtámadásának joga illette meg. Hivatkozott arra, hogy az általános szerződési feltétel semmisségét rögzítő, Ptk. 209/A. § (2) bekezdésében foglalt szabályozást a 2006. március 1-jét követően kötött szerződésekre lehet alkalmazni. Mivel az I. rendű felperes a szerződését ezt megelőzően kötötte, az időhatárhoz kötött semmisség vizsgálatára az ő esetében nem volt lehetőség. Az I. rendű felperesnek a megtámadásra az irányadó Ptk. 236. § (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján a tévedés felismerésétől számított egy éven belül volt lehetősége, majd a közlés eredménytelensége után haladéktalanul szükség lett volna a bíróság előtti érvényesítésre. Ennek ellenére 2008. december 10. napján fordult bírósághoz, így a haladéktalan perlés hiánya miatt ez a jogosultsága elenyészett. Ezért az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetét elutasította.

Mivel a II. rendű felperes 2007. december 21-én kötött szerződést az alperessel, ezért az elsőfokú bíróság rá alkalmazandónak ítélte a 2006. március 1-jét követően módosult szabályokat. Az elsőfokú bíróság a kifogásolt rendelkezést a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján nem találta tisztességtelennek. Hangsúlyozta, hogy a befektetési alapok közötti módosítás lehetősége a kollektív befektetési forma keretein belül gyakorolható, az ügyfél rendelkezéseinek végrehajtása a következő értékelési nap eladási, illetve vételi árain történik. Ennél fogva a tőzsdei befektetés friss információkra épülő döntési mechanizmusa a befektetéshez kötött életbiztosítás jelen esetében értelemszerűen nem érvényesülhet. Utalt a PSZÁF-nek az iratoknál 14. sorszám alatt elfekvő véleményére, miszerint a kollektív befektetésre figyelemmel az ügyfeleknek biztosított egyenlő feltételek érvényesülésének szempontjából alkalmazott perbeli időmeghatározás nem tekinthető a jóhiszeműséggel ellentétes törekvésnek. Tehát az internetes módosítás lehetőségével élő fogyasztóknak a New York-i tőzsde zárásáig biztosított átváltási idő mellőzése nem minősülhet olyan egyoldalú és indokolatlan szerződéses kikötésnek, amely kimeríti a tisztességtelen szerződési feltétel ismervét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű felperes fellebbezéssel élt, melyben annak megváltoztatásával a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát kérte. Nem vonta kétségbe, hogy a befektetési alapok közötti váltás valóban egy kollektív formája a befektetésnek, ugyanis a nap végén az összes ügyfél váltását egyszerre hajtja végre az alperes. Ebből azonban nem következik, hogy a friss döntési mechanizmus nem érvényesülhet. Utalt olyan gazdasági eseményekre, amelynek következtében a befektetési alapok árfolyama másnapra jelentős mértékben változott. A felperes amennyiben ezen gazdasági eseményeket ismerhette volna, ezek függvényében dönthetett volna befektetési alapok közötti váltásról és jelentős veszteségektől mentesülhetett volna. Megítélése szerint a friss döntési mechanizmus érvényesülhet abban az esetben is, ha a befektetési alapokba helyezés általában valóban egy tartós befektetési forma. Hangsúlyozta, hogy ő követte a világgazdaság eseményeit, ezt a befektetési lehetőséget nem hosszútávra tervezte, így ennek megfelelően akár naponta váltogatta a befektetése elhelyezését.

Ellentmondásosnak találta az elsőfokú bíróság ítéletét, ugyanis a bíróság először megállapította, hogy az alperes által a módosításra megszabott időhatár miatt egyes ügyfelek előnybe, míg mások hátrányba kerülnek, majd teljesen ellentétes következtetést vont le, amikor azt állította, hogy az alperesi

feltétel a Ptk-ban előírt jóhiszeműség követelményeinek megfelel. Hivatkozott a PSZÁF szakvéleményére, mely egyértelműen alátámasztja, hogy az információk hiánya hátrányosan befolyásolja a befektetőket a befektetési módok változtatása során.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megszegte a Pp. szabályait, amikor mellőzte a PSZÁF szakértőjének meghallgatását. Jelen ügyben a PSZÁF szakértőként járt el, annak ellenére, hogy nem szerepel a 281/2007. Kormányrendelet mellékletében.

Kiemelte: az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a támadott feltételről az ÁSZF megkötésekor nem tudtak a felperesek, ugyanis az alperes általános szabályzata nem tartalmazza a 16 óra 30 perces határidőt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Az Egyszeri díjas Euró Alap biztosítás feltételei 10.a) pontja szerint a szerződő kérésére a befektetési egységek bármikor más eszközalap(ok)ba helyezhetők. Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az üzletszabályzat ezen rendelkezése nem minősül tisztességtelennek. A II. rendű felperes álláspontja szerint a rendelkezés ellentétben áll azzal az alperesi tájékoztatással, hogy az átváltásra vonatkozó rendelkezést a biztosító minden munkanapon 16 óra 30-ig fogadja. A tájékoztatás szerint a 16 óra 30 perc után adott rendelkezéseket a biztosító a következő munkanapon érkezettnek tekinti. A honlapon kezdeményezett átváltások közül, adott feldolgozási napon belül, a legutolsó rendelkezés az irányadó, függetlenül attól, hogy eseti, rendszeres vagy az összes díjra vonatkozik. Ez a tájékoztatás nem áll ellentétben az üzletszabályzat 10.a) pontjában foglalt „bármikor” meghatározással, ugyanis a tájékoztató az ügyfél rendelkezési jogosultságát nem korlátozza, így azt a II. rendű felperes bármikor, így akár 16 óra 30 perc után is a darabszám korlátozása nélkül megteheti. A Fővárosi Ítéltábla ez utóbbi rendelkezés megítélésében nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Az a tájékoztatás, hogy az aznapi rendelkezést a biztosító minden munkanapon 16 óra 30 perccig fogadja, technikai jellegű szabályozásnak, nem pedig általános szerződési feltételnek minősül. Az általános szerződési feltételek nem tartalmazzák például azt sem, hogy az alperesnek az ügyfélfogadásra rendszeresített helyiségei mely időpontban tartanak nyitva. Figyelemmel arra, hogy ez a rendelkezés a Ptk. 205/A. § (1) bekezdése értelmében nem minősül általános szerződési feltételnek, annak tisztességtelensége a Ptk. 209. § (1) bekezdése alkalmazásával nem vizsgálható. Így a másodfokú bíróság a fellebbezés e körben előterjesztett indokait érdemben nem vizsgálta.

A 22 óra 30 perccig történő átváltási lehetőség biztosításával kapcsolatban előterjesztett kereset lényegében a felek között létrejött szerződés tartalmának módosítására irányult. A Ptk. 241. §-a úgy rendelkezik, hogy a bíróság módosíthatja a szerződést, ha a felek tartós jogviszonyában a szerződéskötést követően beállott körülmény folytán a szerződés valamely fél jogos érdekét sérti. A szerződés bírósági módosításához a törvényben meghatározott feltételek közül kettő, a felek tartós jogviszonya, valamint az egyik fél lényeges jogos érdekének sérelme ugyan fennáll, azonban hiányzik az a követelmény, miszerint ennek az érdeksérelemnek a szerződéskötést követően beállott körülmény folytán kell bekövetkeznie. Mivel az alperes a kérdéses rendelkezést már a II. rendű felperes szerződéskötésekor is alkalmazta, így a hivatkozott körülmény nem utóbb

következett be. Ezért a szerződés módosítására a bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége.

Alaptalanul kérte fellebbezésében a II. rendű felperes a 2001. évi CXIII. törvény 15. § (1) bekezdése alapján is az alperesnek arra kötelezését, hogy részére olyan rendelkezési határidőt biztosítson a másnapi befektetési portfóliója meghatározására, hogy a New York-i tőzsdék záróárfolyamainak ismeretében tudjon döntést hozni. A törvény - a II. rendű felperes szerződéskötésekor hatályban volt - 15. § (1) bekezdése alapján az alperes ügyfélszolgálat működtetésére volt köteles. A jogszabály ennél közelebbi előírást az alperesre nem tartalmazott, így ezen szakasz alapján az ügyfelei rendelkezésének 22 óra 30 percig történő befogadására nem volt kötelezhető.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fenti indokolásbeli módosítással - a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

A II. rendű felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes részére megfizetni a másodfokú eljárásban felmerült perköltségét. A perköltség mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2013. május 23.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke
. Molnár Ágnes sk.. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:

ódi Zsuzsanna
írnok